

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

04.02.2019 № 11420-02-2/2905
На № _____ від _____

Верховна Рада України

Народному депутату України
Лещенку С. А.

Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.

Шановний Сергію Анатолійовичу!

Міністерство фінансів України розглянуло Ваш депутатський запит від 16.01.2019 № 083/3-3694 щодо втрат української економіки через механізми виведення прибутків при експорті основних товарів, направлений листом Голови Верховної Ради України А. Парубія від 18.01.2019 № 11/10-2124, та повідомляє.

Сучасні правила торгівлі створюють низку можливостей для мінімізації податкових зобов'язань платниками податків. З метою контролю за ризиками, що виникають внаслідок невідповідності наявних принципів національного та міжнародного оподаткування, Міністерство фінансів України вживає послідовних кроків, зокрема через впровадження механізмів контролю за трансфертним ціноутворенням.

Нормами Податкового кодексу України (далі – Кодекс) щодо контролю за трансфертним ціноутворенням передбачено засади для визнання операцій контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення.

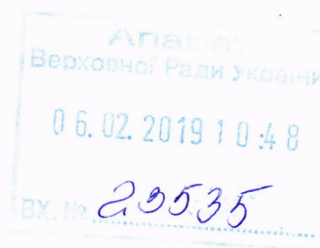
Підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Кодексу визначено критерії для формування переліку держав (територій), операції з резидентами яких визнаються контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення:

- держави (території), у яких ставка податку на прибуток підприємств (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижча, ніж в Україні, або які надають суб'єктам господарювання пільгові режими оподаткування, або в яких особливості розрахунку бази оподаткування фактично дозволяють суб'єктам господарювання не сплачувати податку на прибуток підприємств (корпоративний податок) або сплачувати його за ставкою, на 5 і більше відсоткових пунктів нижчою, ніж в Україні (тобто нижче 13%);

- держави, з якими Україною не укладені міжнародні договори з положеннями про обмін інформацією;

- держави, компетентні органи яких не забезпечують своєчасного та повного обміну податковою та фінансовою інформацією на запити центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику.

Міністерство фінансів України
Вих. № 11420-02-2/2905 від 04.02.2019

Міністерство фінансів України під час підготовки переліку держав (територій), операції з резидентами яких визнаються контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1045, керувалося зазначеними критеріями. До переліку увійшли 80 держав (територій).

Слід зазначити, що в деяких країнах ставки корпоративного податку досить високі, але існують організаційно-правові форми підприємств, які дозволяють не сплачувати корпоративного податку, що надавало можливість використовувати їх для мінімізації податкових зобов'язань та агресивного податкового планування.

Ураховуючи вищевказане, 4 липня 2017 року Кабінетом Міністрів України на виконання підпункту «г» підпункту 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Кодексу було прийнято постанову № 480 «Про затвердження переліку організаційно-правових форм нерезидентів, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи», до якого увійшли організаційно-правові форми 26 країн, 15 з яких є європейськими країнами, в тому числі Велике Герцогство Люксембург та Швейцарська Конфедерація.

Операції з такими нерезидентами також визнаються контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення, щодо них подається звітність до контролюючого органу, на підставі якої визначаються ризикові операції, що підлягають додатковому податковому контролю.

Метою таких переліків є забезпечення оподаткування прибутку в країні його створення, запобігання податковим плануванням та розмиванню бази оподаткування податком на прибуток.

Таким чином, контроль за витоком капіталів у низькоподатковій юрисдикції або за посередництва компаній, що дозволяють мінімізацію податкових зобов'язань та використанню схем ухилення від оподаткування в Україні, значно посилено.

Також зазначаємо, що Україна приєдналась до Всеохоплюючого рамкового механізму ОЕСР щодо протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування (BEPS), чим підтвердила готовність спільно з більшістю країн боротися з агресивним податковим плануванням та захищати свої податкові надходження.

У рамках BEPS розроблено 15 Кроків, що покривають різні сфери протидії агресивному податковому плануванню, серед яких: удосконалення правил трансфертного ціноутворення, запобігання уникненню від оподаткування за допомогою міжнародних договорів, оподаткування доходів контрольованих іноземних компаній, обмін інформацією тощо.

З метою підготовки та опрацювання відповідного законопроекту наказом Міністерства фінансів України від 20.08.2018 № 703 затверджено склад робочої групи, до якого увійшли, зокрема, представники Державної фіскальної служби України, Національного банку України, Європейської бізнес асоціації, Американської торгівельної палати, аудиторських та юридичних компаній, громадських організацій. За результатами роботи робочої групи підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України з метою імплементації Плану протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування», який 24 жовтня 2018 року оприлюднено на офіційному сайті відомства для публічного обговорення та отримання пропозицій. Цим законопроектом передбачено запровадження правил:

- контролю за трансфертним ціноутворенням (Кроки 8–10, 13 Плану дій BEPS);
- оподаткування контрольованих іноземних компаній (Крок 3 Плану дій BEPS);
- обмеження витрат за фінансовими операціями з пов'язаними особами (Крок 4 Плану дій BEPS);
- запобігання зловживанням у зв'язку із застосуванням договорів про уникнення подвійного оподаткування (Крок 6 Плану дій BEPS);

- запобігання уникненню статусу постійного представництва та оподаткування постійних представництв (Крок 7 Плану дій BEPS);

- застосування процедури взаємного узгодження (Крок 14 Плану дій BEPS).

Крім того, з метою імплементації кроків 6 «Недопущення зловживання пільгами, передбаченими двосторонніми угодами» та 14 «Удосконалення процедури взаємного узгодження шляхом вирішення спорів» Плану дій BEPS 7 липня 2018 року Президентом України було прийнято Розпорядження № 98/2018-рп, яким уповноважено першого заступника Міністра фінансів України Маркарову О. С. на підписання Багатосторонньої конвенції про виконання заходів, які стосуються угод про оподаткування, з метою протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування, вчиненої 24 листопада 2016 року у м. Парижі (далі – Багатостороння конвенція).

23 липня 2018 року у м. Лондон в. о. Міністра фінансів України Маркарова О. С. від імені України підписала відповідну Багатосторонню конвенцію.

З метою виконання усіх внутрішньодержавних процедур для набрання Багатосторонню Конвенцією чинності Міністерством фінансів України розроблено та узгоджено із заінтересованими органами проект Закону України «Про ратифікацію Багатосторонньої конвенції про виконання заходів, які стосуються угод про оподаткування, з метою протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування».

Міністерство фінансів України надіслало до Міністерства закордонних справ України повний пакет документів, необхідний для ратифікації Багатосторонньої конвенції. МЗС України листом від 17.01.2019 № 72/11-612/1-135 направило зазначений пакет документів до Адміністрації Президента України для подальшого внесення Президентом України відповідного законопроекту на розгляд до Верховної Ради України.

Також зазначаємо, що Мінфін на постійній основі здійснює роботу щодо перегляду діючих Конвенцій про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи з метою приведення основних положень у відповідність до модельної Конвенції ОЕСР, зокрема, в частині розширеного обміну податковою інформацією та приведення ставок оподаткування пасивних доходів у відповідність до Модельної Конвенції ОЕСР.

Крім того, реагуючи на публікацію міжнародної команди дослідників, 12 жовтня 2018 року у Мінфіні було проведено робочу нараду з представниками Державної фіскальної служби України щодо результатів контрольно-перевірочної роботи з питань трансфертного ціноутворення платників податків, що здійснюють експортно-імпортні операції сировинних товарів, а також щодо стану організації роботи з аналізу та виявлення ризиків таких операцій.

За результатами наради ДФС було надано окреме доручення Міністра фінансів України Маркарової О. С. щодо посилення моніторингу контрольованих операцій, зокрема найбільших експортерів продукції агропромислового комплексу, металургійної та хімічної промисловості, мінеральної сировини, ІТ-послуг, щодо яких існують суттєві ризики порушень правил трансфертного ціноутворення та є доцільність прийняття рішення про проведення перевірки з питань відповідності умов контрольованих операцій принципу «втягнутої руки».

Крім того, Мінфін запропонував визначити потребу та надати пропозиції стосовно експертів ОЕСР, які можуть бути залучені в рамках проекту «Податкові інспектори без кордонів» для надання практичної допомоги у проведенні перевірок з питань трансфертного ціноутворення.

Також для посилення інституційної спроможності ДФС щодо контролю за трансфертним ціноутворенням у зовнішньоекономічних операціях Мінфіном було ініційовано створення у січні цього року Департаменту трансфертного ціноутворення та міжнародного оподаткування у структурі ДФС та Офісу великих платників податків ДФС.

Таким чином, Міністерство фінансів України здійснює послідовні кроки для формування та реалізації політики у сфері протидії розмиванню бази оподатковування та виведенню прибутку з-під оподаткування, що дозволить забезпечити додаткові надходження до державного бюджету за рахунок підвищення прозорості міжнародних транзакцій суб'єктів господарювання та запровадження міжнародних стандартів податкового контролю для всіх учасників міжнародної торгівлі.

Міністерство фінансів висловлює вдячність за звернення та готовність до подальшої співпраці.

З повагою

Міністр

A handwritten signature in black ink, consisting of a large loop followed by several vertical strokes and a final upward stroke.

О. МАРКАРОВА